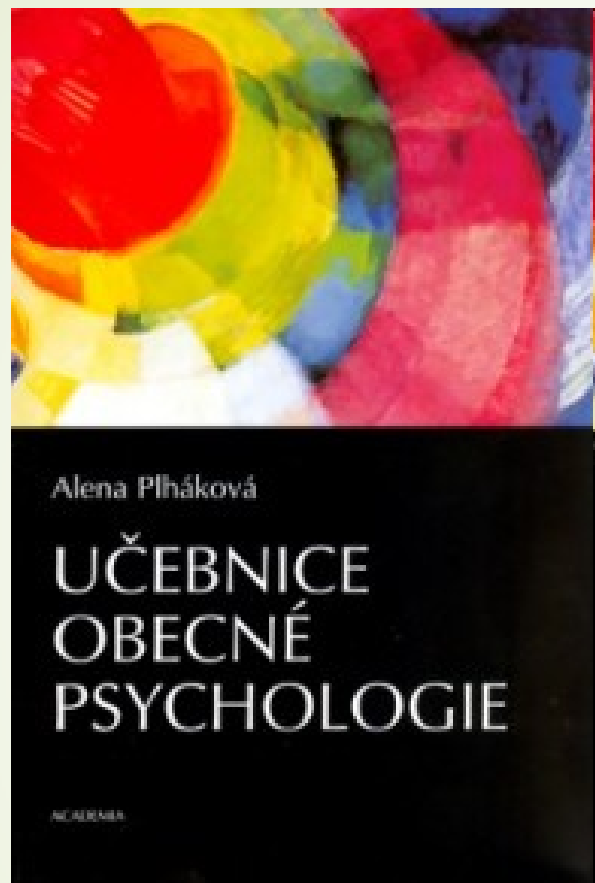
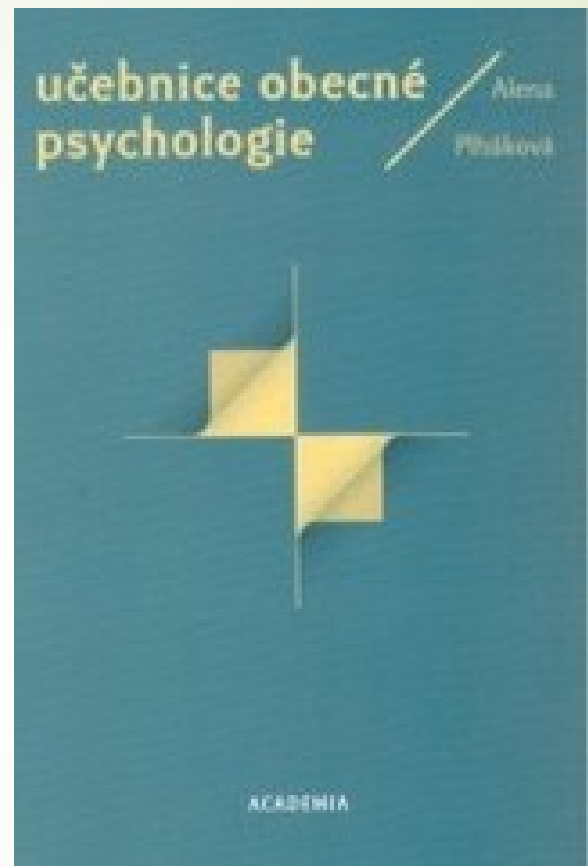

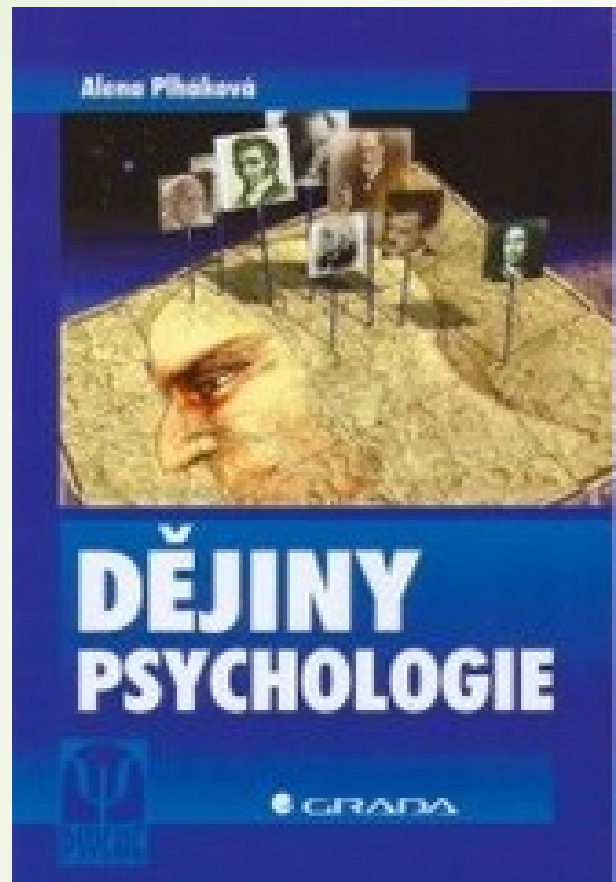
Uvedení do psychologie

Praha: Academia, 2004

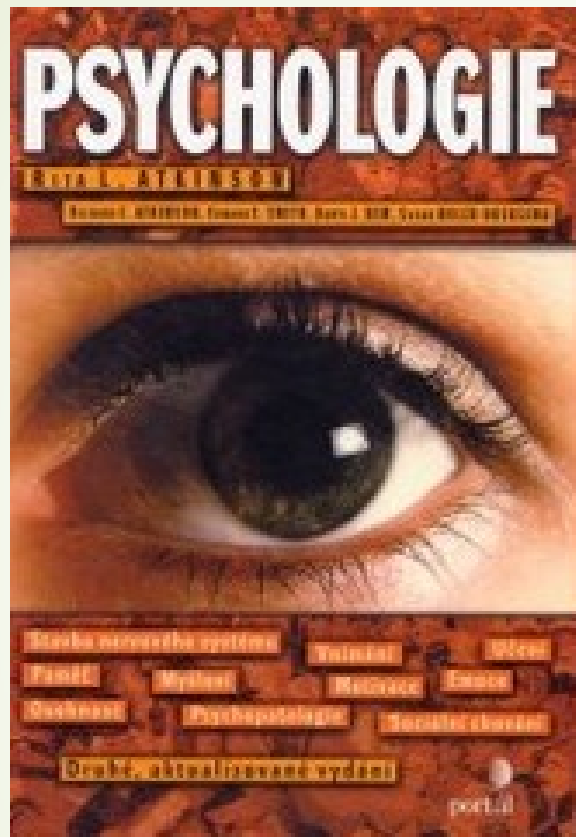

Praha : Academia, 2005

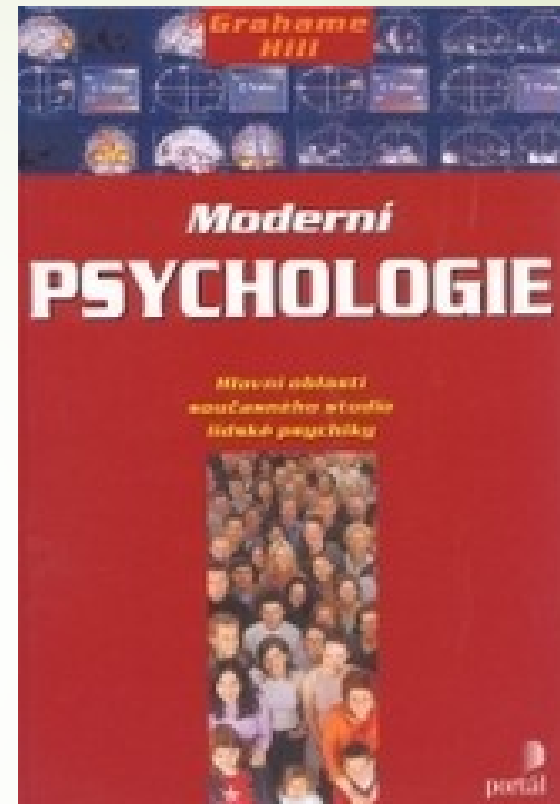
Praha: Grada, 2006

- **Přehled dějin psychologie**
- Olomouc: Univerzita Palackého, 2000

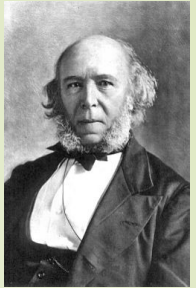
Praha : Portál, 2003

Praha : Victoria Publishing, 1995

Praha: Portál, 2004

počátky

- **rozvoj filozofie (pozitivismus, Herbert Spencer:** „mentální funkce jsou výsledek dlouhého evolučního vývoje, jsou součástí adaptace k okolnímu světu.“. Věřil v jednosměrný vývoj, od nejjednoduššího ke složitějšímu; tvrdil, že pokrok tedy není nahodilý, ale nutný)
- **vývojové teorie: organické druhy nejsou stvořené a neměnné**
  - **Lamark: hybné síly: vůle k pokroku a snaha o přizpůsobení se prostředí**
  - **Darwin:** interakce mezi organismem a prostředím, vliv instinktů a pudů na lidské chování a prožívání
- **rozvoj lékařských oborů, zvláště fyziologie a neurologie**
  - **Herman Helmholtz** teorie barevného vidění
  - **Paul Broca a Karl Wernicke**
  - **Jan Evangelista Purkyně**
- **Psychofyzika**
  - **Weber a Fechner**

Počátky vědy

- 1879: **Wilhelm Maximilian Wundt** (1832 - 1920): experimenty, introspekce,
  - 1890: **William James**: „Principy psychologie“
-

-
- „Psychologie je definována jako věda, která studuje lidské chování, mentální procesy a tělesné dění, včetně jejich vzájemných vztahů a interakcí.“
  - **POSTAVENÍ PSYCHOLOGIE V SYSTÉMU VĚD:** Nakonečný (1998, s. 42) „dvojitá determinace lidské psychiky vytváří z psychologie vědu přírodně-společenskou.“
  - **Věda:**
    - **Předmět**
    - **Teorie**
    - **Vědecká metodologie**

PŘEDMĚT PSYCHOLOGIE

- **BIOLOGICKÝ PŘÍSTUP**
- **BEHAVIORÁLNÍ**
- **KOGNITIVNÍ**
- **PSYCHOANALYTICKÝ**
- **FENOMENOLOGICKÝ**

CÍLE PSYCHOLOGIE

- **POPSAT**
- **VYSVĚTLIT**
- **PŘEDVÍDAT**
- **APLIKOVAT**

Struktura psychologických disciplín

TEORETICKÉ

biologická psychologie
obecná psychologie
vývojová psychologie
psychologie osobnosti
sociální psychologie
dějiny psychologie
psychopatologie

SPECIÁLNÍ

psycholinguvistika
psychologická metodologie
psychometrie
psychodiagnostika
psychofyzika
farmakopsychologie

APLIKOVANÉ

klinická psychologie
psychologie zdraví
poradenská psychologie
pedagogická psychologie
psychologie práce
forenzní psychologie
psychologie sportu

ZÁKLADNÍ POJMY OBECNÉ PSYCHOLOGIE

- PSYCHIKA
  - PROŽÍVÁNÍ
  - PSYCHICKÝ PROCES
  - PSYCHICKÝ OBSAH
  - PSYCHICKÝ STAV
  - CHOVÁNÍ
-

PSYCHIKA

- Piháková (2003, s. 43) „*Souhrn duševních dějů během celého lidského života.*“
- Kohoutek (2002, s. 15) „*dynamický a relativně trvalý systém obecných, skupinových a individuálních duševních procesů, stavů a vlastností.*“
- **Lidská psychika představuje souhrn psychických jevů, které jsou funkcí mozku, formují se ve společnosti hlavně působením výchovy a umožňují člověku poznávat svět a působit na něj.**

PROŽÍVÁNÍ

- „sled uvědomovaných psychických zážitků, je to nepřetržitý tok psychických zážitků (obsahů), který probíhá při různých stupních jasnosti vědomí, resp. bdělosti.“
- 3 složky
- Znamky prožívání:
  - časovost
  - subjektivnost
  - jedinečnost
  - omezení pouze na část psychiky (prožívání zahrnuje jen uvědomovanou stránku)
  - nevyjádřitelnost chováním ani řečí

PSYCHICKÝ PROCES

- *„určitý děj nebo sekvence psychických operací, při kterých se určitý psychický subsystém dostává z výchozího do konečného stavu.“*
  - Neustále probíhá
  - Kognitivní
  - Emocionální
  - motivační
-

PSYCHICKÝ OBSAH

- „způsob, jakým lidská psychika znázorňuje vnější i vnitřní realitu“
- Lze si je vybavit
-
- počitky,
- vjemy,
- představy,
- myšlenky,
- sny,
- fantazijní představy,
- paměťové představy,
- vzpomínky, přání

PSYCHICKÝ STAV

- relativně stabilní
- převážně pouze metodou introspekce
- „stav vědomí“, je pozadím, na kterém probíhají psychické procesy a vznikají psychické obsahy

a/ale

- může výrazně ovlivňovat průběh psychických procesů, prožívání a chování
- měnit v průběhu dne nebo delší doby

- DOČASNÉ (aktuální naladění člověka)
- TRVALÉ (relativně stálé podmínky psychického dění).
(Plhánková, 2017)

CHOVÁNÍ

„souhrn vnějších projevů, činností, jednání a reakcí organismu.“

- volní (úmyslné, záměrné = aktivita člověka, která směřuje k určitému cíli a je řízena vědomou intencí, záměrem)
- mimovolní (neúmyslné, bezděčné = nepodmíněné reflexy, instinktivní projevy)
- verbální (zahrnuje řeč, především její obsahovou, resp. významovou stránku)
- neverbální
- spontánní (bez vnějších příčin)
- reaktivní (v důsledku působení vnějšího podnětu)
- operativní (souhrn složité aktivity člověka při vykonávání určitého úkolu).
- expresivní (chování představuje bezprostřední výraz prožívání)
- adaptivní (zaměřeno na přizpůsobení se okolnostem).